

Számítógépes grafika

Bevezetés
Történeti áttekintés
„Hordozható” szoftverek, szabványok
Interaktív grafikai rendszerek
A számítógépes grafika osztályozása

1

Bevezetés

Valós és képzeletbeli objektumok (pl. tárgyak képei, függvények) *szintézise* számítógépes modelljeikből (pl. pontok, élek, lapok)

2

Bevezetés

Számítógépes képfeldolgozás:
Képek *analízise*, objektumok modelljeinek rekonstrukciója képekből (pl. légi-, űr-, orvosi felvételek kiértékelése, torzított képek helyreállítása)

3

Bevezetés

Tapasztalat, hogy képek formájában az adatok gyorsabban és hatásosabban feldolgozhatók az ember számára.

Fejlődés:
Fotózás → televízió → számítógépes grafika

4

Bevezetés

Alkalmazási területek:

- felhasználói programokhoz grafikus előtét
- üzlet, tudomány, technika (pl. dokumentum készítés)
- számítógéppel segített tervezés (CAD)
- szimuláció, animáció (pl. tudomány, szórakozás)
- művészet, kereskedelem
- folyamatirányítás
- térképészet

5

Történeti áttekintés

Kezdetben: képek megjelenítése teletype-on, nyomtatókon

1950:
MIT: számítógéppel vezérelt képernyő
SAGE légvédelmi rendszer (a programok képernyőről történő vezérlése fényceruzával)

6

Történeti áttekintés II

1963:

- A modern interaktív grafika megjelenése
- I. Sutherland: Sketchpad
- Adatstruktúrák szimbolikus struktúrák tárolására
- Interaktív megjelenítés, választás, rajzolás

7

Történeti áttekintés III

1964:

- CAD – DAC-1 (IBM)
- Autók tervezésére (General Motors)

8

Történeti áttekintés IV

Lassú fejlődés, mert

- Drága a hardver
- Drága számítógépes erőforrások (nagy adatbázis, interaktív manipuláció, intenzív adatfeldolgozás)
- Nehéz volt nagy programokat írni
- A szoftver nem volt hordozható

9

Történeti áttekintés V

1960-as évek:

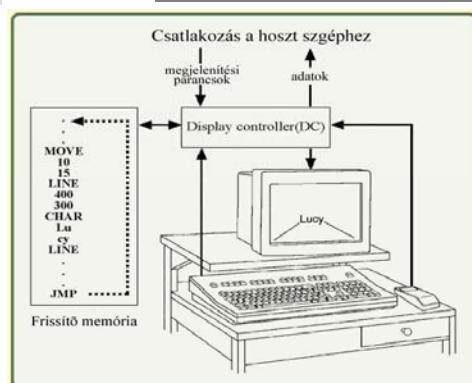
- Jellemző output-eszköz az ún. **vektor-képernyő** (szakaszokat rajzol -tól -ig)

Részei:

- Képernyő processzor (DP) - mint I/O periféria kapcsolódik a központi egységhez
- Képernyő tároló memória – a megjelenítéshez szükséges program és adat tárolására
- Képernyő - katód sugár cső

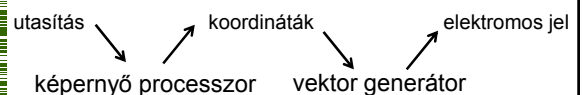
10

Történeti áttekintés VI

11

Történeti áttekintés VII

30 Hz-es frissítés (foszforeszkáló ernyő - nem villog annyira)

1960-as évek vége:

- DVST (direct-view storage tube) - a látványt közvetlenül tároló cső: olcsóbb

képernyő ↔ kisszámítógép
felszabadul a központi gép

12

Történeti áttekintés VIII

1968:

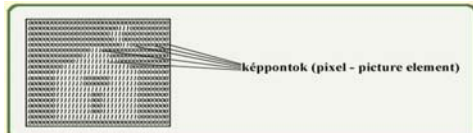
A hardver képes a skálát változtatni, a képet mozgatni, vetületeket előállítani valós időben

1970-es évek:

Jellemző output eszköz az ún. **raszter-képernyő** (TV - technika), bit-térképes grafika

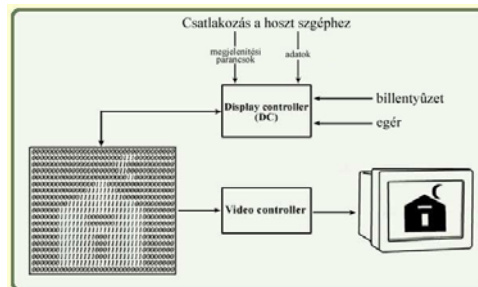
Bit-térkép (bitmap):

képek reprezentálása bináris mátrixszal

13

Történeti áttekintés IX

A raszteres képernyők a grafikus primitíveket (pixel - képpont) az ún. frissítő tárolóban tartják.

14

Történeti áttekintés X

mátrix -- raszter sorok -- képpontok

Bit-térképek, pl.:

$$1024 * 1024 * 1 = 128 \text{ K} - \text{bináris kép}$$

Pixel-képek, pl.:

$$1024 * 1024 * 8 = 256 \text{ szürkeségi fokozat v. szín}$$

$$1024 * 1024 * 24 = 2^{24} \text{ szürkeségi fokozat v. szín}$$

Ma tipikus:

$$1280 * 1024 * 24 \approx 3.75 \text{ MB RAM}$$

15

Történeti áttekintés XI

Előnyei:

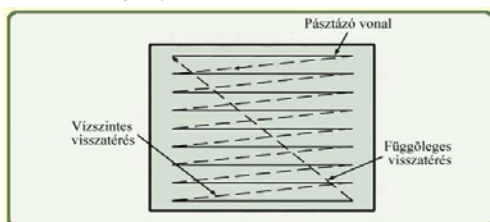
- Olcsó logikájú processzor (soronként olvas)
- A területek színekkel kitölthetők
- Az ábra bonyolultsága nem befolyásolja a megjelenítés sebességét

16

Történeti áttekintés XII

Hátrányai:

- A grafikus elemeket (pl. vonal, poligon) át kell konvertálni (RIP - raster image processor)
- A geometriai transzformációk számításigényesek

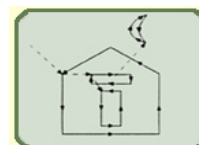

17

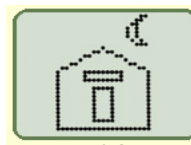
Megjelenítés raszteres képernyőn

Ideális vonalas rajz

Vektoros kép

Raszteres kép vonalal

Raszteres kép területkitöltéssel

18

Történeti áttekintés XIII

1980-as évekig:

A számítógépes grafika szűk, speciális terület a drága hardver miatt

Újdonságok:

- Személyi számítógépek (Apple Macintosh, IBM PC)
- Raszteres képernyők
- Ablak technika (window manager)

Eredmény:

- Sok alkalmazás
- Sok I/O eszköz (pl. egér, tábla, ...)
- Kevesebbet használjuk a billentyűzetet (menük, ikonok, ...)

19

„Hordozható” szoftverek, szabványok

Eszköz-függő $\xrightarrow{\text{fejlődés}}$ eszköz független
Így lehet "hordozható" a felhasználói szoftver

1977:

3D Core Graphics System

1985:

GKS (Graphical Kernel System) 2D

20

„Hordozható” szoftverek, szabványok

1988:

GKS - 3D

PHIGS (Programmer's Hierarchical Interactive Graphics System)

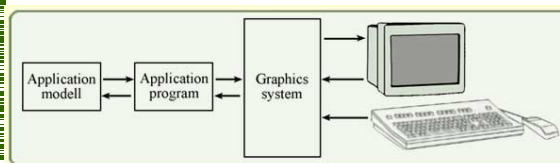
- Logikailag kapcsolódó primitívek csoportosítása szegmensekbe,
- 3D primitívek egymásba ágyazott hierarchiája,
- Geometriai transzformációk,
- Képernyő automatikus frissítése, ha az adatbázis változik

1992

OpenGL (SGI)

21

Interaktív grafikai rendszerek

Interaktivitás:

A felhasználó vezérli az objektumok kiválasztását, megjelenítését billentyűzetről, vagy egerrel...

22

Interaktív grafikai rendszerek II

Felhasználói modell (adatbázis):

- Adatok, objektumok, kapcsolatok (adattömb, hálózati adatok listája, relációs adatbázis)
- Primitívek (pontok, vonalak, felületek)
- Attribútumok (vonal stílus, szín, textúra)

23

Interaktív grafikai rendszerek III

Az interaktivitás kezelése:

Tipikus az esemény-vezérelt programhurok:

kezdeti képernyő beállítás;

```
while(true) {  
    parancsok vagy objektumok választhatók;  
    várakozás, amíg a felhasználó választ;  
    switch(válaszás) {  
        case 'választott': a modell és a  
            képernyő frissítése; break;  
        ...  
        case (quit) exit(0);  
    }  
}
```

24

A számítógépes grafika osztályozása

Dimenzió szerint:

2-D
3-D

Képfajta szerint:

vonalas
szürke
színes (árnyékolt)

25

A számítógépes grafika osztályozása II

Interaktivitás szerint:

Off-line rajzolás
Interaktív rajzolás (változó paraméterek)
Objektum előre meghatározása és körüljárása
Interaktív tervezés

Kép szerepe szerint:

Végtermék
Közbülső termék

26

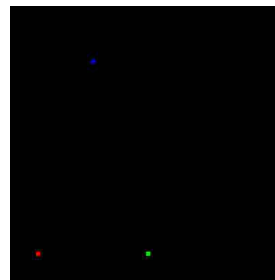
OpenGL

Pontok rajzolása

27

Pontok rajzolása

Rajzoljunk egy piros pontot a (10, 10), egy zöld pontot az (50, 10) és egy kék pontot a (30, 80) koordinátákba (az ablak 100*100-as méretű)

28

Színek és színmódok

RGBA színmód:

Minden színt négy komponens definiál: (R, G, B, A)
vörös (Red), zöld (Green), kék (Blue),
alfa (Alpha)

Minél nagyobb az **RGB** komponens értéke, annál intenzívebb a színkomponens

A (átlátszóság): 1.0 - nem átlátszó,
0.0 - teljesen átlátszó

Pl.: (0.0, 0.0, 0.0, 0.0) – átlátszó fekete

29

Törlő szín

```
void glClearColor(  
    GLclampf red,  
    GLclampf green,  
    GLclampf blue,  
    GLclampf alpha);
```

Aktuális törlő szín beállítása

Alapértelmezés: (0.0, 0.0, 0.0, 0.0)

GLclampf - float

30

Mátrix mód beállítása

Transzformációk: mátrixokkal definiálva
nézeti (viewing),
modellezési (modelling),
vetítési (projection)

```
void glMatrixMode (enum mode);
```

Ha `mode == GL_PROJECTION`, akkor vetítési mátrix
pl.:

```
glMatrixMode (GL_PROJECTION);
```

```
void glLoadIdentity (void);
```

az érvényes mátrix az egységmátrix lesz

31

Vetítési mátrix megadása (2D)

```
void gluOrtho2D(double left, double  
right, double bottom, double top);
```

az objektumok 2D merőleges vetítése a
(*left, right, bottom, top*) téglalpra
pl.:

```
gluOrtho2D(0, 100, 0, 100);
```

32

Program (pontrajzoló) I

```
#include <GL/glut.h>  
void init(void) {  
    glClearColor(0.0,0.0,0.0,0.0);  
    // fekete a törlőszín  
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);  
    // az aktuális mátrix mód: vetítés  
    glLoadIdentity();  
    // legyen az egységmátrix  
    gluOrtho2D(0,100,0,100);  
    // párhuzamos vetítés specifikálása  
}
```

33

Pufferek törlése

```
void glClear(GLbitfield mask);
```

Pufferek tartalmának a törlése

A pufferek:

```
GL_COLOR_BUFFER_BIT,  
GL_DEPTH_BUFFER_BIT,  
GL_STENCIL_BUFFER_BIT vagy  
GL_ACCUM_BUFFER_BIT
```

Pl. a szín puffer törlése az aktuális törlőszínnel:

```
glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
```

34

Objektumok megadása

```
void glBegin(enum mode);
```

...

```
void glEnd(void);
```

geometriai objektumok specifikációja

`mode` értéke lehet pl.

```
POINTS, LINES, POLYGON
```

35

Színbeállítás

```
void glColor{34}{bsifd ub us ui}  
(T components);
```

b byte, **s** single, **i** integer, **f** float, **d** double, **u** unsigned

Színbeállítás csúcsponthoz van hozzárendelve

Pl.

```
glColor3f(1.0,0.0,0.0); // piros  
glColor3f(0.0,1.0,0.0); // zöld  
glColor3f(0.0,0.0,1.0); // kék
```

36

Csúcspontok megadása

```
void glVertex(234){sifd)( T coords );
```

Csúcspont(ok) (vertex) megadása

Pl.:

```
glVertex2i(10,10);
// a pont koordinátája (10, 10)
```

37

Program (pontrajzoló) II

```
void display(void) {
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
        // képernyő törlés
    glBegin(GL_POINTS);
        // pontokat specifikálunk
    glColor3f(1.0,0.0,0.0); // piros
    glVertex2i(10,10); // piros pont
    glColor3f(0.0,1.0,0.0); // zöld
    glVertex2i(50,10); // zöld pont
    glColor3f(0.0,0.0,1.0); // kék
    glVertex2i(30,80); // kék pont
    glEnd(); // több pont nem lesz
    glFlush(); // rajzolj!
}
```

38

Program (pontrajzoló) III

```
void keyboard(unsigned char key,
              int x, int y){
    switch(key) { // billentyű kezelés
        case 27: // ha escape
            exit(0); // kilép a programból
            break;
    }
}
```

39

Képernyő mód

```
void glutInitDisplayMode
(unsigned int mode);
```

A képernyő módot definiálja

Pl. ha *mode*

```
GLUT_SINGLE | GLUT_RGB
```

akkor az ún. *egyszeresen puffertelt, RGB* módban specifikál ablakot

40

Ablak

```
void glutInitWindowSize
(int width, int height);
Az ablak méretét definiálja pixelekből

void glutInitWindowPosition(int x, int y);
Az ablak bal felső sarkának pozíciója
(a képernyő jobb felső sarka az orogó)

int glutCreateWindow(char *name);
Megnyit egy ablakot az előző rutinokban specifikált
jellemzőkkel. Ha az ablakozó rendszer lehetővé teszi,
akkor name megjelenik az ablak fejlécén. A visszatérési
érték egy egész, amely az ablak azonosítója.
```

41

Callback függvények

```
void glutDisplayFunc(void(*func)(void));
Azt a callback függvényt specifikálja, amelyet
akkor kell meghívni, ha az ablak tartalmát újra akarjuk
rajzoltatni. Pl.:
glutDisplayFunc(display);

void glutKeyboardFunc(void(*func)
(unsigned char key, int x, int y);
Azt a callback függvényt specifikálja, melyet egy
billentyű lenyomásakor kell meghívni. key egy ASCII
karakter. Az x és y paraméterek az egér pozícióját jelzik a
billentyű lenyomásakor (ablak relatív koordinátákban).
Pl.:
glutKeyboardFunc(keyboard);
```

42

Program (pontrajzoló) IV

```
int main(int argc, char* argv[]) {
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    //az ablak egyszerűen puffertelt, és RGB módú
    glutInitWindowSize(100, 100); // 100x100-as
    glutInitWindowPosition(100, 100);
    // az ablak bal felső sarkának koordinátája
    glutCreateWindow("3point"); // neve 3point
    init(); // inicializálás
    glutDisplayFunc(display);
    // a képernyő események kezelése
    glutKeyboardFunc(keyboard);
    // billentyűzet események kezelése
    glutMainLoop(); // belépés az esemény hurokba...
    return 0;
}
```

43

ALGORITMUSOK RASZTERES GRAFIKÁHOZ

Egyenes rajzolása

Kör rajzolása

Ellipszis rajzolása

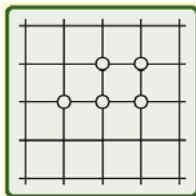
44

Algoritmusok raszteres grafikához

Feladat:

Grafikai primitíveket (pl. vonalat, síkidomot) ábrázolni kép-mátrixszal, meghatározni azokat a képpontokat, amelyek a primitív pontjai, vagy közel vannak a primitívhez

Modell:

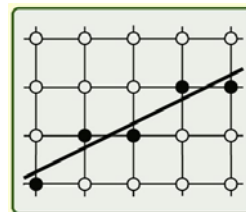

képpont (= körlap), amely a négyzetháló csúcspontjaiban helyezhető el. A koordináták: egész számok

45

Egyenes rajzolása

Tegyük fel, hogy "vékony" egyenes: $y = mx + b$
 meredeksége: $0 < m < 1$
 ($m = 0, 1, \dots$ triviális speciális esetek)
 más esetekben visszavezetjük $0 < m < 1$ -re

Legyen: $x_0 < x_1, y_0 < y_1$

46

Egyenes rajzolása

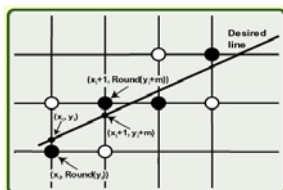
1. Alap inkrementális algoritmus

Haladjunk $\Delta x = 1$ növekménnyel balról jobbra, válasszuk a legközelebbi képpontot:

$$(x_{i+1}, [y_{i+1} + 0.5]) = (x_{i+1}, [mx_{i+1} + b + 0.5])$$

A szorzás kiküszöbölhető inkrementálással:

$$y_{i+1} = mx_{i+1} + b = m(x_i + \Delta x) + b = y_i + m \cdot \Delta x = y_i + m$$

47

Alap inkrementális algoritmus

Algoritmus:

(ha $|m| > 1$, akkor x -et cseréljük y -nal)

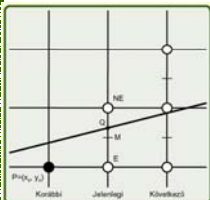
```
void Line(int x0, int y0,
         int x1, int y1, int value) {
    int x;
    double dy, dx, y, m;
    dy = y1 - y0; dx = x1 - x0;
    m = dy/dx; y = y0;
    for(x = x0; x < x1; x++) {
        WritePixel(x, Round(y), value);
        y += m;
    }
} // Line
```

48

Egyenes rajzolása

2. Felezőpont algoritmus egyenesre

egész aritmetika elegendő (Bresenham)

Elv: Azt a képpontot válasszuk *NE* és *E* közül, amelyik közelebb van a *Q* metszéspontához.

Másképp: az döntson a választásban, hogy *Q* az *M* felezőpont melyik oldalán van.

Tegyük fel, hogy:
 $x_0 < x_1, y_0 < y_1$

49

Felezőpont algoritmus egyenesre

Az (x_0, y_0) és (x_1, y_1) ponton átmenő egyenes egyenlete: $(x - x_0) / (y - y_0) = (x_1 - x_0) / (y_1 - y_0)$

Legyen $dx = x_1 - x_0 (> 0)$, $dy = y_1 - y_0 (> 0)$,

akkor: $(x - x_0) dy - (y - y_0) dx = 0$

innen: $x dy - x_0 dy - y dx + y_0 dx = 0$

Legyen: $F(x, y) = x dy - x_0 dy - y dx + y_0 dx$

$$F(x, y) \begin{cases} > 0, \text{ ha az egyenes } (x, y) \text{ fölött fut,} \\ = 0, \text{ ha } (x, y) \text{ az egyenesen van,} \\ < 0, \text{ ha az egyenes } (x, y) \text{ alatt fut.} \end{cases}$$

50

Felezőpont algoritmus egyenesre

$$F(x, y) = x dy - x_0 dy - y dx + y_0 dx$$

Felezőpont kritérium:

az egyenes választás:

$d = F(M) = F(x_p + 1, y_p + 1/2)$	$\begin{cases} > 0, M \text{ fölött,} \\ = 0, M\text{-en át,} \\ < 0, M \text{ alatt} \end{cases}$	$\begin{cases} NE \\ NE \text{ vagy } E \\ E \end{cases}$
$(d : \text{ döntési változó})$		
fut		

A következő pontnál:

ha **E**-t választottuk, akkor

$$\Delta_E = d_{új} - d_{rég} = F(x_p + 2, y_p + 1/2) - F(x_p + 1, y_p + 1/2) = dy,$$

ha **NE**-t választottuk, akkor

$$\Delta_{NE} = F(x_p + 2, y_p + 3/2) - F(x_p + 1, y_p + 1/2) = dy - dx$$

51

Felezőpont algoritmus egyenesre

$$F(x, y) = x dy - x_0 dy - y dx + y_0 dx$$

Kezdés:

$$d_{start} = F(x_0 + 1, y_0 + 1/2) = F(x_0, y_0) + dy - dx/2 = dy - dx/2$$

Azért, hogy egész aritmetikával számolhassunk, használjuk inkább az

$$F(x, y) = 2 \cdot (x \cdot dy - y \cdot dx + y_0 \cdot dx - x_0 \cdot dy)$$

függvényt.

52

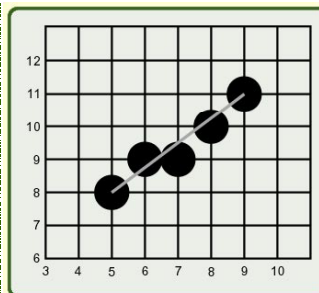
Felezőpont algoritmus egyenesre

```
void MidpointLine(int x0, int y0,
                 int x1, int y1, int value) {
    int dx, dy, incrE, incrNE, d, x, y;
    dx = x1 - x0; dy = y1 - y0; d = 2 * dy - dx;
    incrE = 2 * dy; incrNE = 2 * (dy - dx);
    x = x0; y = y0;
    WritePixel(x, y, value);
    while(x < x1) {
        if(d <= 0) {
            x++; d += incrE;
        } else {
            x++; y++; d += incrNE;
        }
        WritePixel(x, y, value);
    } // while
} // MidpointLine
```

53

Felezőpont algoritmus egyenesre

Eredmény: pl.

Tulajdonságok:

- csak összeadás és kivonás
- általánosítható körre, ellipszisre

54

Egyenes rajzolása

Megjegyzés:

Nem mindig lehet csak balról jobbra haladva rajzolni az egyeneseket.

Pl. szaggatott vonallal rajzolt zárt poligon

Problémák:

1. Különböző pontsorozat lesz az eredmény, ha balról jobbra, vagy ha jobbról balra haladunk.

Legyen a választás:

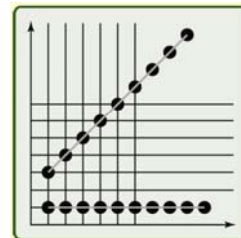
balról jobbra: $d = 0 \rightarrow E$ -t választani

jobbról balra: $d = 0 \rightarrow SW$ -t választani

55

Egyenes rajzolása

2. A vonal pontjainak a sűrűsége függ a meredekségétől

Megoldás: - intenzitás változtatása,
- kitöltött téglalapnak tekinteni az egyenes pontjait

56

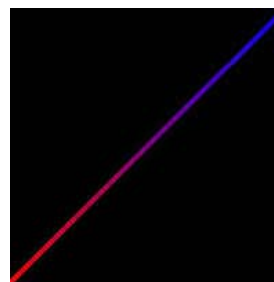
OpenGL

Egyenes szakasz rajzolása

57

Program (szakaszrajzoló) I

Rajzoljunk egy 5 pixel vastagságú egyenest, melynek egyik végpontja piros, a másik kék!

58

Program (szakaszrajzoló) II

```
void display() {
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glLineWidth(5.0); // 5 pixel vastag vonal
    glShadeModel(GL_SMOOTH);
    glBegin(GL_LINES);
        glColor3d(1.0,0.0,0.0); //A piros végpont
        glVertex2d(0.0,0.0);
        glColor3d(0.0,0.0,1.0); // A kék végpont
        glVertex2d(200.0,200.0);
    glEnd();
    glFlush();
}
```

59

Program (szakaszrajzoló) III

Megjegyzés:

`glShadeModel(GL_SMOOTH)`

GL_SMOOTH: ekkor a két végpont között a hozzájuk megadott színekkel interpolál

GL_FLAT: utolsó végpont színével rajzol (`GL_POLYGON` esetében az elsőével)

60

Program (szakaszrajzoló) IV

```
int main() {
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(200,200);
    glutInitWindowPosition(100,100);
    glutCreateWindow(„szakasz”);
    init();
    glutDisplayFunc(display);
    glutKeyboardFunc(keyboard);
    glutMainLoop();
    return 0;
}
```

61

Kör rajzolása

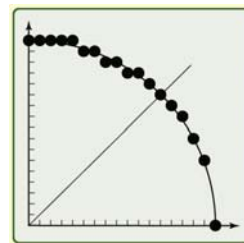
$$x^2+y^2 = R^2 \quad R: \text{ egész}$$

- Elég egy kör-negyedet/nyolcadot megrajzolni (a többi rész a szimmetria alapján transzformációkkal - pl. tükrözés - előáll)

$$x \text{ 0-tól } R\text{-ig növekszik,}$$

$$y = \sqrt{R^2 - x^2}$$

Drága eljárás
(szorzás, gyökvonás)
Nem egyenletes

62

Kör rajzolása

2. Polárkoordinátás alak

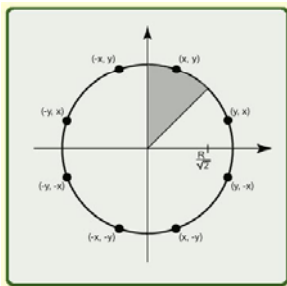
Elég egy nyolcad kört kiszámítani:

$$x = R \cdot \cos \theta$$

$$y = R \cdot \sin \theta$$

θ 0° -tól 45° -ig növekszik

Drága eljárás
(sin, cos)

63

Program (nyolcad kör)

Egyszerre 8 pontot helyezünk el:

```
void Circlepoints(int x, int y, value) {
    WritePixel(x, y, value);
    WritePixel(y, x, value);
    WritePixel(y, -x, value);
    WritePixel(x, -y, value);
    WritePixel(-x, -y, value);
    WritePixel(-y, -x, value);
    WritePixel(-y, x, value);
    WritePixel(-x, y, value);
} // CirclePoints
```

64

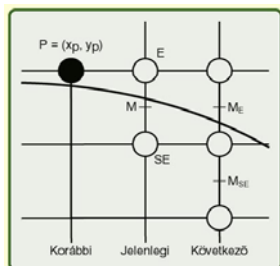
Kör rajzolása

3. Felezőpont algoritmus köre

x 0 -tól $R/\sqrt{2}$ -ig (amíg $x \leq y$)

Elv:

E és SE közül azt a pontot választjuk, amelyikhez a körív metszéspontja közelebb van

65

Felezőpont algoritmus köre

$$F(x,y) = x^2+y^2 - R^2 \begin{cases} > 0, \text{ ha } (x,y) \text{ kívül van,} \\ = 0, \text{ ha } (x,y) \text{ rajta van,} \\ < 0, \text{ ha } (x,y) \text{ belül van.} \end{cases}$$

$$d = F(M) =$$

$$F(x_p+1, y_p - \frac{1}{2}) = \begin{cases} > 0 \rightarrow SE\text{-t választani} \\ = 0 \rightarrow SE \text{ vagy } E \\ < 0 \rightarrow E\text{-t választani} \end{cases}$$

66

Felezőpont algoritmus köre

$$F(x, y) = x^2 + y^2 - R^2$$

A következő pontnál:

ha **E**-t választottuk, akkor

$$\begin{aligned} \Delta_E &= d_{új} - d_{rég} = F(x_p + 2, y_p - 1/2) - F(x_p + 1, y_p - 1/2) = \\ &= 2x_p + 3 \end{aligned}$$

ha **SE**-t választottuk, akkor

$$\begin{aligned} \Delta_{SE} &= F(x_p + 2, y_p - 3/2) - F(x_p + 1, y_p - 1/2) = \\ &= 2x_p - 2y_p + 5 \end{aligned}$$

67

Felezőpont algoritmus köre

Az iterációs lépések:

1. a döntési változó előjele alapján kiválasztjuk a következő képpontot
2. $d = d + \Delta_{SE}$ vagy $d + \Delta_E$ (a választástól függően).

Figyeljük meg: d értéke egész számmal változik!

Kezdés:

kezdőpont: $(0, R)$

felezőpont: $(1, R - 1/2)$

$d = F(1, R - 1/2) = 5/4 - R$

68

Felezőpont algoritmus köre

```
void MidpointCircle(int R, int value) {
    float d;
    x = 0; y = R; d = 5/4 - R;
    CirclePoints(x, y, value);
    while(y > x) {
        if(d < 0) {
            x++; d += 2*x + 3;
        } else {
            x++; y--;
            d += 2*(x - y) + 5;
        }
        CirclePoints(x, y, value);
    } // while
} // MidpointCircle
```

69

Felezőpont algoritmus köre

Nem egész aritmetika, ezért legyen h új döntési változó:

$$h = d - 1/4 \quad h + 1/4 = d < 0$$

Ekkor kezdéskor

$$h = 5/4 - R - 1/4 = 1 - R$$

Kezdetben, és a későbbiek során is h egész szám! Igaz, hogy $d < 0$ helyett $h < -1/4$ -et kellene vizsgálni, de ez h egész volta miatt ekvivalens $h < 0$ -val, tehát egész aritmetika használható.

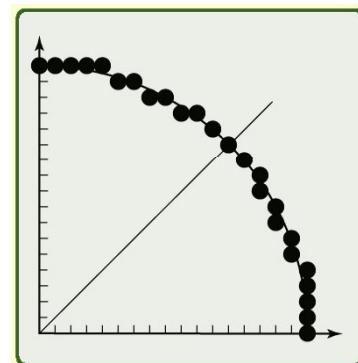
70

Felezőpont algoritmus köre

```
void MidpointCircle(int R, int value) {
    int h;
    x = 0; y = R; h = 1 - R;
    CirclePoints(x, y, value);
    while(y > x) {
        if(h < 0) {
            x++; h += 2*x + 3;
        } else {
            x++; y--;
            h += 2*(x - y) + 5;
        }
        CirclePoints(x, y, value);
    } // while
} // MidpointCircle
```

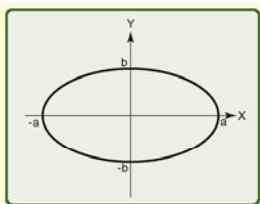
71

Felezőpont algoritmus köre

72

Ellipszis rajzolása

$$x^2/a^2 + y^2/b^2 = 1$$

$$b^2x^2 + a^2y^2 - a^2b^2 = 0$$

a, b egész

$$F(x,y) = b^2x^2 + a^2y^2 - a^2b^2$$

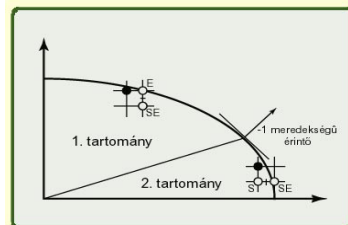
Szimmetria miatt:
elég az első síknyegyben megrajzolni

73

Ellipszis rajzolása

Da Silva algoritmus (felezőpont algoritmus)

Bontsuk a negyedét két tartományra:

Az 1. tartományban $a^2(y_p - 1/2) > b^2(x_p + 1)$

74

Da Silva algoritmus

$$F(x,y) = b^2x^2 + a^2y^2 - a^2b^2$$

Az 1. tartományban:

$$d_1 = F(x_p+1, y_p - 1/2) \begin{cases} \geq 0 & \text{E-t választjuk} \\ < 0 & \text{SE-t választjuk} \end{cases}$$

$$d_{új} - d_{rég} = F(x_p+2, y_p - 1/2) - F(x_p+1, y_p - 1/2)$$

$$d_{új} - d_{rég} = F(x_p+2, y_p - 3/2) - F(x_p+1, y_p - 1/2)$$

$$\Delta_E = b^2(2x_p+3)$$

$$\Delta_{SE} = b^2(2x_p+3) + a^2(-2y_p+2)$$

75

Da Silva algoritmus

$$F(x,y) = b^2x^2 + a^2y^2 - a^2b^2$$

Kezdés:

kezdőpont: $(0, b)$

felezőpont: $(1, b - 1/2)$

$$d = F(1, b - 1/2) = b^2 + a^2(-b + 1/4)$$

Házi feladat

Az algoritmus a 2. tartományban

76

```
void MidpointEllipse(int a, int b, int value) {
int x, y, a2, b2; double d1,d2;
x = 0; y = b; a2 = a*a; b2 = b*b;
d1 = b2 - a2*b + a2/4;
EllipsePoints(x,y,value);
while(a2*(y-1/2) > b2*(x+1)) {
if(d1 < 0) {
d1 += b2*(2*x+3); x++;
} else {
d1 += b2*(2*x+3) + a2*(-2*y+2); x++; y--;
}
EllipsePoints(x,y,value);
} // Region1
d2 = b2*(x+1/2)*(x+1/2)+a2*(y-1)*(y-1) - a2*b2;
while(y > 0) {
if(d2 < 0) {
d2 += b2*(2*x+2) + a2*(-2*y+3); x++; y--;
} else {
d2 += a2*(-2*y+3); y--;
}
EllipsePoints(x,y,value);
} // Region2
} // MidpointEllipse
```

Da Silva algoritmus

77

OpenGL

Feladat:
Kör rajzolása felezőpont algoritmus

78

GRAFIKUS PRIMITÍVEK KITÖLTÉSE

Téglalap kitöltése
Poligon kitöltése
Kör, ellipszis kitöltése
Kitöltés mintával

79

GRAFIKUS PRIMITÍVEK KITÖLTÉSE

Területi primitívek:
 Zárt görbék által határolt területek (pl. kör, ellipszis, poligon)
 Megjeleníthetők

- Csak a határvonalat reprezentáló pontok kirajzolásával (kitöltetlen)
- Minden belső pont kirajzolásával (kitöltött)

a)

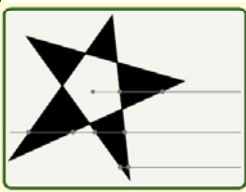
b)

80

GRAFIKUS PRIMITÍVEK KITÖLTÉSE

Alapkérdés:
 Mely képpontok tartoznak a grafikus primitívekhez?

Páratlan paritás szabálya:

Páros számú metszéspont:
külső pont

Páratlan számú metszéspont:
belső pont

81

GRAFIKUS PRIMITÍVEK KITÖLTÉSE

Primitívek kitöltésének az elve:

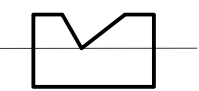

Balról jobbra haladva minden egyes pásztázó (scan) vonalon kirajzoljuk a primitív belső pontjait (egyszerre egy szakaszt kitöltve)

82

GRAFIKUS PRIMITÍVEK KITÖLTÉSE

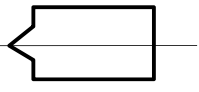
Csúcspontok metszésekor:

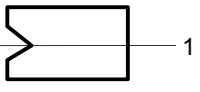
2

2

1

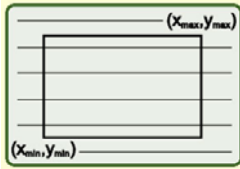

1

Ha a metszett csúcspont lokális minimum vagy maximum, akkor kétszer számítjuk, különben csak egyszer.

83

Téglalap kitöltése


```

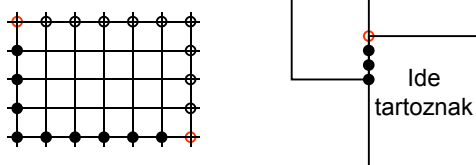
for (y = y_min; y < y_max; y++)
  for (x = x_min; x < x_max; x++)
    WritePixel(x, y, value);
    
```

Probléma:
 Egész koordinátájú határpontok hova tartozzanak?

84

Téglalap kitöltése

Legyen a szabály pl.: Egy képpont akkor nem tartozik a primitívhez, ha rajta áthaladó él, és a primitív által meghatározott félsík a képpont alatt, vagy attól balra van. Pl.:

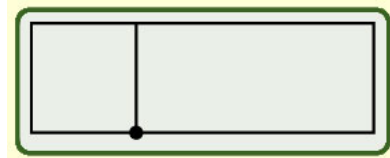
Vagyis a pásztázó vonalon a kitöltési szakasz balról zárt, jobbról nyitott

85

Téglalap kitöltése

Megjegyzések:

- a) Általánosítható poligonokra
- b) A felső sor és jobb szélső oszlop hiányozhat
- c) A bal alsó sarok kétszeresen tartozhat a téglalaphoz

86

Poligon kitöltése

A poligon lehet:

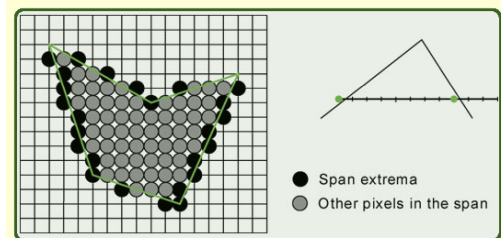
- konvex,
- konkáv,
- önmagát metsző,
- lyukas

Haladjunk a pásztázó egyeneseken és keressük a kitöltési szakaszok végpontjait:

87

Poligon kitöltése

- a) A felezőpont algoritmus szerint választjuk a végpontokat (azaz, nem számít, hogy azok a poligonon kívül, vagy belül vannak);

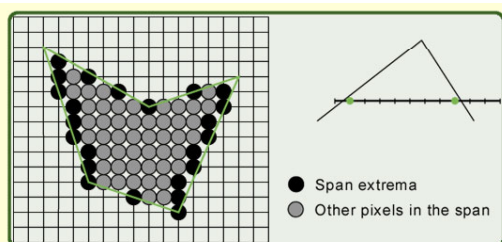

Diszjunkt poligonoknak lehet közös képpontjuk

88

Poligon kitöltése

- b) A végpontokat a poligonhoz tartozó képpontok közül választjuk

89

Algoritmus poligonok kitöltésére

Minden pásztázó egyenesre:

1. A pásztázó egyenes és a poligon élei metszéspontjainak a meghatározása
2. A metszéspontok rendezése növekvő x-koordinátáik szerint

90

Algoritmus poligonok kitöltésére

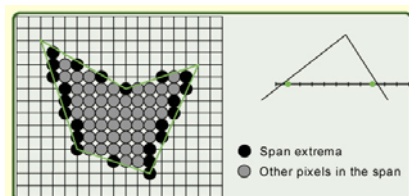
3. A poligon belsejébe tartozó szakasz(ok) végpontjai közötti képpontok kirajzolása
Használjuk a páratlan paritás szabályát:
Tegyük fel, hogy a bal szélén kívül vagyunk, utána minden egyes metszéspont megváltoztatja a paritást

91

Algoritmus poligonok kitöltésére

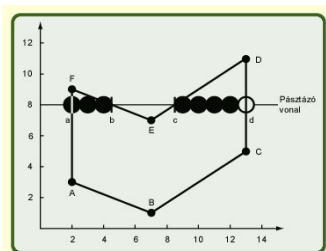
3.1 Adott x nem egész értékű metszéspont.
Ha kívül vagyunk, akkor legyen a végpont a fölfelé kerekített x
Ha belül vagyunk, akkor legyen a végpont a lefelé kerekített x

92

Algoritmus poligonok kitöltésére

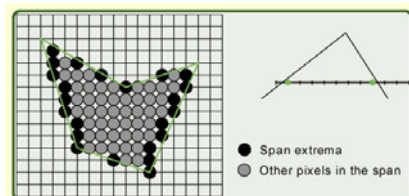
3.2 Adott x egész értékű metszéspont
Ha ez bal végpont, akkor ez belső pont
Ha ez jobb végpont, akkor ez külső pont

93

Algoritmus poligonok kitöltésére

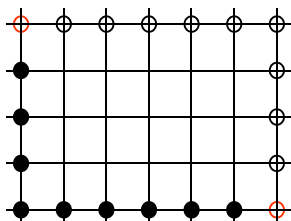
3.2.1 A poligon csúcspontjaiban:
 y_{min} csúcspont beszámít a paritásba
 y_{max} csúcspont nem számít a paritásba, tehát y_{max} csúcspont csak akkor lesz kirajzolva, ha az a szomszédos él y_{min} pontja is

94

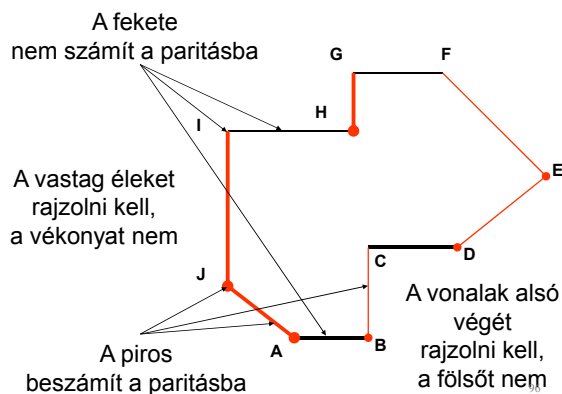
Algoritmus poligonok kitöltésére

3.2.2 Vízszintes él esetén:
Az ilyen élek csúcspontjai nem számítanak a paritásba
Egész y koordináta esetén az alsó élet rajzoljuk, a felsőt nem

95

Példa poligon kitöltésére

Poligon kitöltése

Szilánkok: olyan poligon-területek, amelyek belsejében nincs kitöltendő szakasz = hiányzó képpontok

